

HEE

Sjabbat toets

Cijfer

Naam: _____

1 (1,8 pt) Sjabbat is een heel bijzondere dag. Er zijn hier drie redenen voor. Noem er twee van.

a _____

b _____

2 (3,2 pt) *Maak de zinnen af door de woorden uit het blauwe vak onderaan in te vullen. Je mag de woorden meerdere keren gebruiken.*

Sjabbat begint op _____ avond, _____ zonsondergang.

Sjabbat is afgelopen op _____ avond, _____ zonsondergang,

als er _____ sterren aan de hemel staan.

Daarom begint sjabbat in de zomer _____ en eindigt _____.

In de winter begint sjabbat _____ en eindigt _____.

Aan het begin van sjabbat steken we _____ kaarsen aan.

In sjoel zingen we een mooi lied om sjabbat te verwelkomen: _____.

Ook thuis aan tafel zingen we een welkomstlied voor sjabbat: _____.

Voordat we gaan eten maken we eerst _____.

Hierna wassen we onze handen, dit heet _____.

Je zegt daarna niets meer tot na de _____ over de _____.

* vroeg * vrijdag * lecha dodie * kidoesj * laat * challes * voor * twee *
* sjalom aleechem * zaterdag * beracha * na * netilat jadajiem * drie *

3 In het werkboekje 'Een heel bijzondere dag' staat het verhaal van Joseef de Sjabbatvierder.

3a (0.5 pt) Wat is voor hem het allerbelangrijkst?

3b (1 pt) Waaraan merk je dat? Noem twee dingen.

3c (0,5 pt) Hoe wordt Joseef beloond?

---

4 We steken op vrijdagavond meestal twee kaarsen aan. Dit heeft te maken met twee heel belangrijke begrippen voor sjabbat. Het ene is een gebod en het andere een verbod.

4a (1 pt) Welke twee begrippen zijn dit?

a _____

b _____

4b (1 pt) Waar herinneren deze twee begrippen aan?

4c (1 pt) Geef een voorbeeld van ieder begrip.

Voorbeeld van iets dat je juist wel doet op sjabbat:

Voorbeeld van iets dat je niet doet op sjabbat:

ANTWOORDENBLAD – SJABBAT - TOETS HEE

1 (2 x 0,9 pt = 1,8 pt)

Twee van de onderstaande drie antwoorden:

Je kunt een week niet afleiden uit de natuur, zoals een dag, een week of een jaar

Hashem heeft de wereld in zes dagen geschapen en rustte op de zevende dag.

Het is een gebod, een opdracht van Hashem om sjabbat te houden.

2 (16 x 0,2 pt = 3,2 pt)

Vrijdag, voor, zaterdag, na, drie, laat, laat, vroeg, vroeg, twee, lecha dodie, sjalom aleechem, kidoesj, netilat jadajiem, beracha, challes.

3 a (0,5 pt)

Om sjabbat op een goede en mooie manier te vieren

3b (2 x 0,5 pt = 1 pt)

Hij begint al vroeg in de week met de voorbereidingen: als hij bijzonder eten ziet koopt hij dat en bewaart het voor sjabbat (bijvoorbeeld vruchten) en hij werkt op donderdag extra om meer geld te hebben voor de sjabbat boodschappen.

3c (0,5 pt)

Als hij speciaal voor sjabbat een dure vis koopt, vindt hij een kostbare ring in de maag (en is dus nooit meer arm)

4a (2 x 0,5 pt = 1 pt)

Zachor en sjamor

4b (2 x 0,5 pt = 1 pt)

Zachor betekent 'gedenk'. Het is een gebod, ter herinnering aan de schepping van de wereld. Doe speciale dingen die je helpen herinneren dat het sjabbat is.

Sjamor betekent 'neem in acht'. Het is een verbod, ter herinnering aan de uittocht uit Egypte. Doe geen werkzaamheden die niet bij sjabbat passen.

4c (2 x 0,5 pt = 1 pt)

Voorbeeld van wat je wel doet: kaarsen aansteken, kidoesj maken etc

Voorbeeld van wat je niet doet: tv kijken, computeren, tekenen etc

NORMERING

Zie de normering per vraag op het antwoordenblad. Het maximum aantal punten is 10. Tel het totaal op, dit is het cijfer. Als een leerling bijv 8 punten heeft, is het cijfer een 8.